

Afdeling	: Ruimte & Economie	B&W-voorstel: DJ-769339
Naam opsteller voorstel	: Marianne Arts (0495-575221)	Zaaknummer: 769338
Portefeuillehouder	: drs. W.P.J. (Wendy) van Eijk	Publicatie: Openbaar

Onderwerp

Programma Aanpak Stikstof.

Voorstel

Met bijgaande raadsinformatiebrief in te stemmen.

Inleiding

Naar aanleiding van een recentelijke uitspraak van de Raad van State van 29 mei 2019 mag het Programma Aanpak Stikstof (PAS) niet als basis voor toestemming voor activiteiten worden gebruikt. In de commissie Ruimte & Economie van 19 juni 2019 zijn hierover vragen gesteld. Afgesproken is dat de raad hierover schriftelijk wordt geïnformeerd.

Beoogd effect/doel

De raad te informeren over de gevolgen van de uitspraak van de Raad van State.

Argumenten

Uitspraak Raad van State over Programma Aanpak Stikstof

Het Programma Aanpak Stikstof (PAS) mag niet als basis voor toestemming voor activiteiten worden gebruikt. Dat blijkt uit een uitspraak van de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State van 29 mei 2019.

Op basis van het PAS wordt vooruitlopend op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden, alvast toestemming gegeven voor activiteiten die mogelijk schadelijk zijn voor die gebieden. De Afdeling bestuursrechtspraak heeft nu beslist dat zo'n toestemming 'vooraf' niet (meer) mag.

Systeem van de PAS

Weert, 19 juni 2019	S		B	W	W	W	W	W
				GG	MvdH	TG	WvE	PS
		akkoord						
		bespreken						
Soort besluit: Besluit college								

In te vullen door het B&W secretariaat:

- Akkoord
 Akkoord met tekstuele aanpassing door portefeuillehouder
 Anders, nl.:

- Niet akkoord
 Gewijzigde versie

- A-stuk
 B-stuk
 C-stuk

Beslissing d.d.: 09.07.2019

Nummer: 11

De secretaris,

Het PAS bevat de basis om toestemming te geven voor activiteiten die stikstof uitstoten. Het is een systeem dat aan de ene kant ruimte biedt aan activiteiten die stikstof veroorzaken, zoals vergunningen voor veehouderijen of aanleg van wegen. Aan de andere kant bevat het PAS tegelijkertijd maatregelen om de nadelige gevolgen van stikstof op natuurgebieden te verminderen. Het PAS loopt daarbij dus vooruit op toekomstige positieve gevolgen van maatregelen voor beschermde natuurgebieden en geeft daarbij 'vooraf' toestemming aan nieuwe activiteiten.

Vanwege strijd met Europese natuurwetgeving is PAS niet meer toegestaan

Uit de uitspraak blijkt dat het programma niet voldoet aan de voorwaarden van de Europese Habitatrictlijn. De positieve gevolgen van de maatregelen die in dat programma zijn opgenomen, moeten vooraf vast staan. Pas dan kan de overheid een nieuwe activiteit toestaan.

Nu niet onomstotelijk vaststaat dat de toekomstige ontwikkelingen ook daadwerkelijk plaatshebben, heeft de Afdeling bestuursrechtspraak daarom een streep gezet door de vergunningen voor veehouderijen die in de uitspraak van 29 mei 2019 aan de orde zijn en waarbij gebruik is gemaakt van het PAS.

Weiden van vee en bemesten van landbouwgrond

De Afdeling bestuursrechtspraak heeft op 29 mei 2019 ook uitspraak gedaan over de vraag of het weiden van vee en het bemesten van grond 'vergunning vrij' mochten worden gemaakt terwijl die activiteiten wel schadelijk kunnen zijn voor natuurgebieden omdat ze stikstof uitstoten. Uit deze uitspraak volgt dat ook dit niet mag, omdat ook voor deze activiteiten niet vooraf vaststaat dat uitgesloten is dat zij natuurgebieden in de omgeving aantasten.

Het beweiden van vee moet gelijktijdig worden aangevraagd met de vergunningaanvraag voor het houden van dieren op het bedrijf.

Hoe nu verder?

Het rijk en de provincies beraden zich over de uitspraken. Tot dan worden er geen nieuwe vergunningen, evenals verklaringen van geen bedenkingen in het kader van de Wet Natuurbescherming verleend door de provincies.

Gevolgen voor verleende vergunningen

Beide uitspraken hebben geen gevolgen voor vergunningen die al definitief zijn en die dus niet meer bij de rechter kunnen worden aangevochten. Die vergunningen blijven gewoon gelden.

Gevolgen voor PAS-meldingen

Het PAS bood bij ontwikkelingen met een beperkte depositie de mogelijkheid een melding te doen. De PAS meldingen hebben hun geldigheid als gevolg van de uitspraak verloren en zijn daarmee niets meer waard. Deze bedrijven moeten alsnog beschikken over een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming.

Gevolgen voor lopende aanvragen

Er zijn verschillende bedrijven die een lopende aanvraag hebben bij de provincie. Als hierbij een verleende vergunning Wet natuurbescherming als uitgangssituatie is gehanteerd en er geen sprake is van een toename in stikstofdepositie, is de verwachting dat deze vergunning wordt verleend.

Gevolgen voor lopende beroepszaken

De afgelopen jaren is bij verschillende vergunningen beroep aangetekend met betrekking tot de systematiek van de PAS. Deze zaken waren aangehouden tot de definitieve

uitspraak en zullen dus binnenkort worden behandeld. De verwachting is dat deze vergunningen, gelet op de uitspraak, de eindstreep niet zullen halen.

Gevolgen voor toekomstige aanvragen

Nu dat de PAS nietig is verklaard, geldt op dit moment hetgeen in de Wet natuurbescherming staat vermeld. Bij een toename van stikstofdepositie kan een bedrijf waarschijnlijk nog wel een vergunning verkrijgen als gebruik wordt gemaakt van extern salderen. Extern salderen houdt in dat ammoniak van stoppende bedrijven kan worden gebruikt om een toename van depositie te compenseren. De Raad van State heeft deze systematiek in eerder uitspraken ook goedgekeurd, waarbij ze in deze uitspraak nog aanvullende voorwaarden stelt voor de saldo gevende bedrijven.

Gevolgen voor gemeente Weert

De uitspraak kan gevolgen hebben voor infrastructurele projecten, bedrijventerreinen, agrarische bedrijven en woningbouw. Hierbij dient opgemerkt te worden dat in een aantal gevallen waarschijnlijk volstaan kan worden met extra onderzoek.

Bij agrarische bedrijven, voor zover nu bekend, betreft het:

- 5 lopende aanvragen zonder toename stikstofdepositie;
- 3 lopende aanvragen waar nader onderzoek nodig is;
- 2 lopende aanvragen met toename van depositie;
- 5 bedrijven die een PAS melding gedaan hebben en die nu alsnog een vergunning Wet natuurbeschermings aan zullen moeten vragen (en daar waarschijnlijk extern voor zullen moeten salderen).

De provincie is verzocht om een overzicht te verstrekken van zowel de lopende aanvragen om vergunningen op grond van de Wet Natuurbescherming alsook van de bedrijven die een PAS melding gedaan hebben. Dit overzicht is nog niet ontvangen. Met name het aantal bedrijven dat een PAS melding gedaan heeft zou nog op kunnen lopen, omdat dat niet altijd bij de gemeente bekend is.

Nadere reactie Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit

Bij brief van 11 juni 2019 is door Carola Schouten, minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, gereageerd op de uitspraak van de Raad van State. In deze brief wordt ingegaan op welke manier de minister op de korte, middellange en lange termijn wil omgaan met de uitspraak. Ter toelichting is de brief van 11 juni 2019 bij de raadsinformatiebrief gevoegd.

Kanttekeningen en risico's

Niet van toepassing.

Financiële, personele en juridische gevolgen

Niet van toepassing.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Uitvoering/evaluatie

Niet van toepassing.

Communicatie/participatie

De raad wordt geïnformeerd middels bijgaande raadsinformatiebrief.

Overleg gevoerd met

Intern:

VTH: Gé Vosdellen, Karin van de Water, Suzan Govers
R&E: Michel Jans

Extern:

-

Bijlagen:

Raadsinformatiebrief met bijlage